

Живот без живота – Радован Бећировић („Плач Јеремијин“)

(„Плач Јеремијин“)

1. Ја бих пјева уз гусле полако,
2. Ал' ко плаче није пјеват лако,
3. Још ме гусле храбре и соколе,
4. Но ме грдно братске ране боле,
5. Што им ниђе не нађох лијека,
6. Но боловат морам довијека.
7. Бе је главу оставио младу,
8. У Пљевљима у Таслици граду;
9. Умријет ћу прежалит га нећу,
10. Јер је лакше свијет умирити,
11. Него братске ране замирити.
12. Па су моја малаксала плућа,
13. Немам више мушкога прегнућа,
14. Стари су се дани избројили,
15. А сваки-ме јади освојили;
16. Немаштина и инокоштина,
17. Сиротиња и сиромаштина,
18. И зли људи - Бог нека им суди!
19. Презиру ме кад се молим Богу,
20. Не вјерују да живјет не могу!
21. Из главе сам зубе погубио,
22. А шесторо ђеце изгубио.
23. Како живим сам ме Бог убио;
24. Три сам страшна преживио рата,
25. Трљало ме свашта преко врата!
26. Сто сам пута у сну залелека,
27. И на срцу сваке јаде пека.
28. Ка дијете од петнаест љета,
29. С хајдуцима по гори авета,
30. Док сам запа у крвничке руке,
31. Те мучише мене и хајдуке;
32. Живијех се намучио мука,
33. У пивару Јанковога Вука,
34. О коњскоме месу и о репи,
35. А јеле ме змије и акрепи!
36. У Бедем се Никшићки распада
37. И у Крај сам Богданов запада,
38. У Бечке сам казамате лежа -
39. Из логора њемачкије бјежа,
40. Низ велику маџарску равницу,
41. Три пут хватат на Руску границу.
42. И заточен у града Ледена,
43. Те радио у фабрици креча,
44. И тада сам о Светоме Саву,
45. Препливао ријеку Сазову,
46. Да утечем и да спасим главу.
47. Кроз шуме сам Аустријске бјежа,

48. Са звјеркама под пећине лежа
49. И ноћива на стабла букова,
50. Међу јата горскије вукова.
51. Живио сам у Сигмунд Хербергу,
52. Ђе робови савезнички бјегу,
53. Ту нас Шваба у жицу загради,
54. Те изгибе од зиме и глади -
55. Седамдесет хиљада и више,
56. Ту јуначке кости оставише.
57. Жив из тога бездана изађох,
58. И опет се на слободу нађох
59. Да се борим за уједињење,
60. Те крвавих дрвље и камење
61. И грдније допануо рана,
62. На Крнову пољу од мегдана,
63. Па умало не изгубих главу,
64. У тврдоме кланцу Лупоглаву.
65. После био несрећан у браку,
66. Без имања на туђу сокаку!
67. Склањао се од људске пакости,
68. И страда сам у дане младости,
69. Без искуства и од наивности,
70. Што не знадох за људске слабости.
71. И падао у многе глупости,
72. Робовао код девет владара,
73. Хранио се скуке од кантара!
74. И живио од зноја и рада,
75. Али с мене нико није страда,
76. Нит' заплака нити је закука,
77. Нити црну кошуљу обука.
78. Велике сам муке подносио, ,
79. Тешко бреме страдања носио,
80. Клео сам се троном идеала -
81. И ту ми је мајка закукала.
82. И тада сам ка изгубљен био,
83. Од браће се по горама крио!
84. Распада се у подземној тмуши,
85. Али ми се небо не оглуши,
86. Бог ме сами спаси од крвника,
87. Од комшије, од солољевника.
88. Али људи од пера и знања,
89. Пошље страшне борбе и поклања,
90. Пустише ме на слободу жива,
91. Од прилике - ни права ни крива!
92. Сад у ову домовину нову,
93. Још ме браћа издајником зову,
94. Ал' кунем се чим се људи куну,
95. И грובה ђе ми стари труну —

96. Од Требјесе до града Одесе,
97. Да нијесам за свога живота
98. Прут сломио из туђега плота.
99. И куда сам земљом пролазио,
100. Сто сам пута на смрт долазио,
101. Ал' сам вазда гледа и пазио,
102. Те нијесам ни мрава згазио,
103. Али свашта рекох и претекох!
104. Нит' сам чије сироче заплака,
105. Нит' на душу душманина мака,
106. Нити у зло нечије притака;
107. Али имам осталије мана,
108. Више но је у годину дана.
109. Зато Богу одговор ћу дати,
110. Па нека ми грешна душа пати.
111. Највише сам себе гријешо,
112. И узлове туђе дријешо,
113. Па ко ми је за то река: „Хвала“
114. Те сад жваћем трске идеала!
115. Без имања и осигурања,
116. Без пензије и без инвалиде,
117. Ал' то живи не оће да виде,
118. Па ни мртви неће да ме чују,
119. Ал' ми исто често поручују,
120. Да у њино прећем предузеће,
121. Ни тамо ми боље бити неће;
122. Јер је лакше превалити бријег,
123. Но најмањи заборавит гријех,
124. И остадох по некој судбини
125. Као суво дрво у планини!
126. Остах сваком вјетру на помету,
127. И свачијој вољи на измету -
128. Уклањам се с пута и дјетету.
129. Шесет љета код државе мајке,
130. Не зарадих на ноге опанке.
131. Већ ни пјевам, нит стихове стварам,
132. Ал' с гулама себе разговарам;
133. Но смрт ће ме с њима раставити,
134. Онда ћу их сину оставити,
135. Нек прелазе из руке у руку,
136. Деветоме моме праунуку.